

Business Debate on TV	
Thursday:	19:15 <small>new</small> 22:30
Saturday:	8:15 15:15 18:15
Tuesday:	10:15 21:00 <small>night repeat</small>

“ဒီဗီဘီ စီးပွားရေးဒီဘိတ်” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

**အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇လွှာ၊
ကုန်သည်လမ်းနှင့် ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။**

ဒီတပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
“**မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတိုးတက်လာနိုင်ဦးမလား?**” ဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ၊ အကြံပေးလိုတာ၊ မေးမြန်းလိုတာရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း
ဖုန်းနံပါတ် **+၉၅၉၅၉၈၆၅၉၄၀** နဲ့ **debate@dvb.no**
ကိုဆက်သွယ်မေးမြန်းနိုင်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တိုးတက်လာနိုင်ဦးမလား

၂၀၁၅-၂၀၁၆ ဘဏ္ဍာနှစ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပမာဏ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၉ ဒသမ ၄၈ ဘီလီယံ အထိရောက်ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ်မှာတော့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ၆ ဒသမ ၈ ဘီလီယံလောက်သာ ဝင်ခဲ့ပါတယ်။ NLD အစိုးရ လက်ထက်ဖြစ်တဲ့ ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ကနေ ၂၀၂၀-၂၀၂၁ အထိ တစ်နှစ်ကို ပျမ်းမျှ ၆ ဘီလီယံလောက် ရရှိဖို့ မျှော်မှန်းထားတဲ့ အတွက် လျာထားချက်ပြည့်မီခဲ့တယ်ဆိုပေမယ့် ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်နဲ့ နှိုင်းယှဉ်ရင်တော့ ကျဆင်းနေတာတွေ့ရမှာပါ။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဘာကြောင့် ကျဆင်းနေတာပါလဲ။

ပြီးခဲ့တဲ့ အစိုးရလက်ထက်မှာ ၂၀၁၁-၂၀၁၂ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ကနေ ၂၀၁၅-၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ ငါးနှစ်တာကာလအတွင်းမှာ စုစုပေါင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ၂၇ ဒသမ ၅ ဘီလီယံဝင်ထားတာ တွေ့ရပါတယ်။ ၂၀၁၅-၁၆ မှာ ဝင်ရောက်မှု အများဆုံးဖြစ်ပြီး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၉ ဒသမ ၄ ဘီလီယံအထိ ရောက်ရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ ရေနံနဲ့ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ကဏ္ဍမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ၄ ဒသမ ၈ ဘီလီယံ အထိ ရှိနေပါတယ်။ ထုတ်လုပ်မှုမှာ ၁ ဘီလီယံလောက် ဝင်ပြီး သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနဲ့ ဆက်သွယ်ရေးမှာတော့ ၁ ဒသမ ၉ ဘီလီယံအထိ ဝင်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍမှာ အနည်းဆုံးဖြစ်ပြီးသန်း ၇၀၀ ပဲ ဝင်ခဲ့ပါတယ်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အများဆုံးတရုတ်နိုင်ငံ

လောလောဆယ်အခြေအနေမကြည့်ရင် တရုတ်နိုင်ငံကပဲ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အများဆုံးရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူဖြစ်ပြီးတော့ စင်ကာပူကတော့ ဒုတိယအများဆုံး လိုက်နေပါတယ်။ အဲဒီနှောက်မှာတော့ ထိုင်းနိုင်ငံနဲ့ ဟောင်ကောင်က တတိယနဲ့ စတုတ္ထနေရာမှာ အသီးသီး ရပ်တည်နေပါတယ်။ ကဏ္ဍအလိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှာ ဆိုရင်လည်း ရေနံနဲ့ သဘာဝ ဓာတ်ငွေ့ကဏ္ဍက အများဆုံးဖြစ်နေပြီးတော့ စွမ်းအင်ကတော့ ဒုတိယနေရာမှာ ရပ်တည်နေပါတယ်။ Tele communication ကတော့ တတိယနေရာမှာရှိနေပါတယ်။ အဲဒီနှောက်မှာတော့ ထုတ်လုပ်မှုနဲ့ အိမ်ခြံမြေ ကဏ္ဍ ကလိုက်နေပါတယ်။

“ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကဏ္ဍမှာ ၁၉၉၀ ကနေ ၂၀၁၁ လောက်အထိကာလကိုကြည့်လိုက်ရင် ဝင်လာကြတဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေက သဘာဝသယံဇာတ အပေါ်အမှီပြုတဲ့ လုပ်ငန်းတွေဖြစ်နေတယ်။ ၂၀၁၅ အထိ ကာလကို ပြန်ကြည့်ရင်လည်း အလုပ်သမားအရင်းပြုလုပ်ကိုင်ရတဲ့ လုပ်ငန်း (Labour Intensive Industry) တွေကိုပဲ အဓိက ထားပြီး လုပ်ဆောင်နေခဲ့ရတယ်။ အခုတော့ ကျွန်တော်တို့က ကျွမ်းကျင်မှုအလေးပြုတဲ့ လုပ်ငန်းကို တိုးတက်လာဖို့ ဦးစားပေးလုပ်ဆောင်နေပါတယ်။” လို့ မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကော်မရှင် (MIC) အတွင်း ရေးမှူး ဦးအောင်နိုင်ဦးက ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

၁၉၈၈-၁၉၈၉ ဘဏ္ဍာနှစ်ကနေ ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ် ဖေဖော်ဝါရီအထိ ခွင့်ပြုပေးခဲ့တဲ့ နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပမာဏ ဒေါ်လာ ၆၉ ဘီလျံကျော် ရှိပါတယ်။

ဘာကြောင့်ကျဆင်းနေသလဲ

၂၀၁၆ ခုနှစ်ဟာ ပြည်တွင်းပြည်ပ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ ထင်ထားသလောက် ဝင်မလာတဲ့ နှစ် လို့ပြောရမှာပါ။ ပြည်တွင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီးတွေကြားမှာဆိုရင်လည်း NLD အစိုးရတက်လာရင် ယခင် အစိုးရနဲ့ ပတ်သက်သူတွေကို နှိပ်ကွပ်မလားဆိုတဲ့ စိုးရိမ်မှုတွေ ရှိခဲ့ပြီးတော့ အဲဒီစိုးရိမ်မှုတွေကပဲ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို လွှမ်းမိုးတယ်လို့သိရပါတယ်။

အဲဒီစိုးရိမ်မှုက ၂၀၁၆ နှစ်တစ်ဝက်လောက် အထိရှိခဲ့တဲ့အတွက် ပြည်တွင်းပြည်ပ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု နှေးကွေးခဲ့တယ်လို့လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် အချို့ကပြောပြပါတယ်။ အလားတူပဲ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီကြီးတွေ အရင်းအနှီးတိုးချင်တာတောင်စောင့်ကြည့်ပြီးမှ တိုးချင်တဲ့ သဘောတွေ တွေ့ရပြီး စိုးရိမ်မှုကြောင့် ပြည်တွင်းပြည်ပ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေနှေးကွေးခဲ့တာဖြစ်တဲ့အကြောင်းလည်း သိရပါတယ်။

“ကျွန်တော်တို့ ဧရာဟသံကုမ္ပဏီဆိုရင် ဝိတိုရိယဆေးရုံတိုးချဲ့ဖို့ဟာကိုစောင့်ကြည့်ခဲ့တယ်။ မက်ကီနွဲ့မက်ဆူရီနဲ့လုပ်မယ့်ဟာမှာလည်း မက်ဆူရီက ၆ လလောက်စောင့်ကြည့်ပါဦးမယ်ဆိုပြီးပြောခဲ့ တယ်။ သီလဝါအကွက် (၂၈) မှာလုပ်မယ့်စီမံကိန်းကိုလည်း ၆ လလောက်စောင့်မယ်လို့ဆုံးဖြတ်လိုက်

တယ်။” လို့မြန်မာနိုင်ငံဆန်စပါး အသင်းချုပ် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ကိုရဲမင်းအောင်က ပြောပြခဲ့ပါတယ်။

သက်ဆိုင်ရာရဲ့ သတင်းထုတ်ပြန်ချက် အရဆိုရင်တော့ ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ်ကနေ ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာနှစ် အထိ ဆောင်ရွက်မယ့် အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှု ဒုတိယ ကာလတို ငါးနှစ်စီမံကိန်းမှာတော့ နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို တွန်းအားပေးပြီး ပို့ကန်မြှင့်တင်ရေး၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ မြှင့်တင်ရေး၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်တွေ အကောင်အထည်ဖော်ရေးကိုဆောင်ရွက်သွားမယ်လို့ထုတ် ပြန်ထားပါတယ်။

နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ဝင်ရောက်လာရေးမှာ ကန့်သတ်နေတဲ့ ပြဌာန်းချက်များ ကို ပြန်လည်စိစစ်နိုင်ရေး၊ လုပ်ငန်းထူထောင်ရာတွင် ကန့်ကျိစရိတ် များပြားတဲ့ မြေယာဈေးနှုန်းနဲ့ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု အခက်အခဲတွေ လျော့ချနိုင်ဖို့ဆိုပြီး အမျိုးသား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု စီမံကိန်းမှာ ဖော်ပြထားတာလည်း တွေ့ရပါတယ်။

နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဒေ

NLD အစိုးရလက်ထက် အခုချိန်ထိ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ ထင်သလောက် ဝင်မလာခဲ့တာဟာ ဥပဒေ ထွက်ပေးမယ့် နည်းဥပဒေ မထွက်သေးတာနဲ့လည်း သက်ဆိုင်တယ်လို့ သုံး သပ်တာမျိုးတွေရှိပါတယ်။ လက်ရှိဥပဒေသစ်ရဲ့ ထူးရှားချက်ကတော့ ယခင်ကလိုလုပ်ငန်းတိုင်းကို မြန် မာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင် (MIC) က လိုက်ပြီး စိစစ်နေတာမှာမဟုတ်ဘဲ လုပ်ငန်းလေးမျိုးကိုသာ စိစစ် သွားမယ်လို့သိရပါတယ်။ မဟာဗျူဟာ အရ အရေးကြီးတဲ့လုပ်ငန်းများ၊ ငွေကြေး ပမာဏ ကြီးကြီးမားမား သုံးပြီး လုပ်ရတဲ့ လုပ်ငန်းများ၊ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်း ကိုထိခိုက်စေနိုင်တဲ့ လုပ် ငန်းများ၊ အစိုးရက စိစစ်ဖို့ ညွှန်ကြားလာတဲ့လုပ်ငန်းများ စတာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလေးမျိုးကလွဲရင် ကျန်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေကို MIC ရဲ့ ခွင့်ပြုချက်ယူစရာမလိုဘဲ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ခွင့်ပြုချက်နဲ့ လုပ်နိုင်တော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

“ဥပဒေသစ်က သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့လူမှုပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုနည်းနိုင်သမျှ နည်းအောင် ဦးစားပေးပြီးဆောင်ရွက်သွားမှာဖြစ်သလို ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူကိုလည်း ဥပဒေကြောင်းအရ ခိုင်မာတဲ့ အကာအကွယ် တွေ ပေးထားတယ်” လို့ ဦးအောင်နိုင်ဦးက ပြောပါတယ်။

အလားတူ တိုင်းနဲ့ ပြည်နယ်အသီးသီးမှာ မြို့နယ်ပေါင်း ၁၆၆ ခုနေရာမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုလုပ် မယ်ဆိုရင် ခုနှစ်နှစ် အထိအခွန်ပေးဆောင်စရာမလိုဘဲလုပ်ကိုင်နိုင်တယ်လို့ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၈ ရက်နေ့မှာ MIC မှထုတ်ပြန်ခဲ့ပါ တယ်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်အောက်တိုဘာလမှာ အသစ်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့တဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပ ဒေအသစ်မှာလည်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြု လုပ်ခဲ့ရင် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ရန် အလိုက်သတ်မှတ်ချက်တွေ ပါ ဝင်နေပြီးဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းပါးတဲ့ ဒေသတွေကိုရန် (၁) အဖြစ် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် (၇) နှစ်၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုအသင့်အ တင့်ရှိသောဒေသများကိုရန် (၂) အဖြစ် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် (၅) နှစ်၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုကောင်းမွန်သောဒေသများ ကိုရန် (၃) အဖြစ် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် (၃) နှစ်ရရှိမယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

ဒါပေမယ့်လည်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေအတွက် စိန်ခေါ်မှုများ စွာရှိနေတဲ့အကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် အခြေခံအဆောက်အအုံတွေ မလုံလောက်မှု၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးညံ့ဖျင်းမှု လျှပ်စစ်ဓာတ်လျှပ် လောက်စွာ မရရှိမှု နဲ့ ဘက်လုပ်ငန်း ကိစ္စရပ်တွေမှာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းကြန့် ကြာမှုတွေဟာ တကယ့်အဓိကပြဿနာတွေဖြစ် နေတဲ့ အကြောင်း ပြည်တွင်းပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေက သုံးသပ်နေကြပါတယ်။